

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE POOPORNE JEDNOTE

Organ of and published by Slovene National Benefit Society

Narodna na Zdravniški držiavi (Ivan Chicago) in Kanado \$2.00 na leto, \$4.00 na pol leta, \$2.00 za četrt leta; za Chicago in okolico Cook Co., \$9.50 na leto, \$4.75 na pol leta; za inozemstvo \$11.00. Subscriptions rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year, Chicago and Cook County \$9.50 per year, foreign countries \$11.00 per year.

Cene oglašev po dogovoru. Rokopisi dopisov in nenarodnih članov se ne vračajo. Rokopisi literarne vsebine (črtice, povesti, drame, pesmi itd.) se vrnijo pošiljatelju le v slučaju, če je priložil poštuno.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned. Other manuscripts such as stories, plays, poems, etc., will be returned to sender only when accompanied by self-addressed and stamped envelope.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

PROSVETA

2857 - 59 So. Lawndale Ave., Chicago 23, Illinois

Glasovi iz naših naselbin

Dopis v Prosveti prinesel sijajen rezultat!

Barberton, O. — Čitatelji Prosvete se še gotovo spominjajo, da sem pred nekaj tedni objavila dopis v Prosveti, katerega urednik Glasila KSKJ ni hotel objaviti, in sicer menda samo zato ne, ker je šlo za reveže v stari domovini, oziroma za vas Babno polje.

Javnosti naznanjam, da je omenjeni dopis prinesel sijajen uspeh, kajti plesna veselica, na katero smo vabili, je prinesla čistega dobička \$384.82, kar je nekaj izrednega za našo naselbino. Do sedaj nismo še z nobeno plesno veselico naredili tako lepega dobička. To je torej dokaz, da slovenski narod v Ameriki veliko žrtvuje in se zaveda izreka: "Pomagaj revnemu, ker revež je tvoj brat!" In kdo na svetu danes bolj potrebuje pomoči, kot naši krvni bratje in sestre v stari domovini?!

Stejam si torej v prijetno dolžnost, da se javno zahvalim uredništvu Prosvete za prostor v listu. Prav tako lepa hvala barbertonski slovenski naselbini za sodelovanje in pomoč. Lepa hvala tudi samostojnemu društvu Domovini, ki je dalo dvotano zastoj, članstvo in gospodinjki klub omenjenega društva pa nam je šlo vse skozi bratsko na roke. Bodite uverjeni, da ste storili dobro delo, ničesar pa ni lepšega na svetu, kot da storimo dobro delo za svojega bližnjega. Globoko smo vam hvaležni in ob priliki vam bomo povrnilo uslugo za uslugo.

Na tem mestu izrekam javno zahvalo vsem našim sovaščanom za darove, s katerimi so se odzvali na naše pisemne prošnje, ki smo jih razposlali po vsej Ameriki. Hvala našim clevelandskim sovaščanom, ki so se tudi tako blagodušno odzvali z denarno pomočjo. J. Vebar in njegova žena pa sta nas vozila z avtomobilom okrog naših rojakov, kajti brez njune pomoči, ne bi mogli najti vseh naših vaščanov.

Po \$10 so prispevali: A. Ozbolt in žena, A. Troha in žena, J. Lukežič in žena, F. Troha in žena, M. Janež in žena, J. Lipovec in žena, J. Janež, J. Škerl in žena, J. Kandare in žena, A. Kukec, J. Lipovec in žena, J. Vebar in žena, A. Miakar in žena, J. Troha in žena; \$7 J. Troha in žena, \$6 L. Brus. Po \$5: F. Troha, A. Mavver in žena, Mrs. J. Troha, G. Zagar in žena, Mrs. A. Suštaršič, J. Poje in žena, N. Nekolas in žena, J. Ujčić in žena, Rev. J. Meden (naš bivši župnik), F. Zaunik in žena, J. Poje in žena, A. Ozbolt in žena (Cleveland), S. Obit in žena, L. Mežič in žena.

Dalje so prispevale tri osebe po \$3, ena \$2.50, tri po \$2, ena \$1.50 in osem oseb po \$1. Skupni prispevek torej znašajo \$250, skupna vsota z dobičkom veseliče pa znaša \$634.82. Denar je naložen na tukajšnji banki in kakor hitro dobimo dovoljenje, posojilo iz stare domovine, bomo denar poslali na odbor, kateri nam je poslal prošnjo. Podpisana ne morem drugega reči kot da sem v imenu naših bratov in sester v stari domovini vsem globoko hvaležna, ki so na tako samaritanski način pokazali, da kri ni voda. Naj še omenim, da sem jaz poverjena od Prosvetnega odbora iz Babnega polja za nabiranje darov.

Jennie Ozbolt.

Pismo iz Tržiča pri Mokronogu

Indianapolis, Ind. — Iz Tržiča pri Mokronogu mi je pisal brat, zaeno pa priložil pismo in sliko Henrika Ljubeljskega iz Tržiča št. 4 pri Mokronogu, Dolensko, Jugoslavijo. To pismo je naslovljeno na njegovega brata, toda meni ni o njem nič znanega in tudi ime mi je tuje. Če bi slučajno čital te vrstice, naj piše na moj naslov: 2826 W. 10th st., Indianapolis, Ind.

Julia Zupancic.

Kako so snubili v starih časih

West Middlesex, Pa. — Danes je 6. januarja, praznik svetih treh kraljev — Mihe, Gasparja in Boltezarja. V stari domovini smo take praznike verno praznovali in so nam ostali globoko v spominu.

Mati je spekla dosti kruha in velik kolač, ki smo mu pri nas rekli "poprtnik". Zvečer je vse znesla na mizo, potem pa je oče blagoslovil in molil, da bi svet trije kralji obvarovali naše zdravje. Prosil je tudi k sv. Stefanu, da bi dal zdravje živini, sv. Florijanu pa nas obvaroval pred ognjem. Svečega Florijana je oče tudi nabarval na zid hiše. Drugi dan smo dobili otroci vsak velik kos poprtnika z naročilom, naj ne smemo vsega danes, ker ne bomo nič več dobili tisti dan, ker poprtnik mora počakati do nedelje, če kdo pride v vas.

Prvo nedeljo po svetih treh kraljih si videl pred cerkvijo kakšnega fanta ali vdovca, oblečenega v lepo suknjo, poleg njega pa ženitevanjskega posredovalca ali meštarja. "No," pravi Vaščinar, "že vidim, da imaš lepo suknjo in iščeš bogatega dekleta, mogoče tudi vdovo." Martin, ki se hoče oženiti, pokima in pravi Vaščinarju, da je uganil njegov namen, nato pa ga vpraša, če ve za kakšno. "No, če je tako, pojdiva v gostilno k Gričarju ali Kovaču, se bova tam pogovorila."

Snubač je moral plačati za pišajo in kosilo. "Veš, Martin, vem za lepo, pošteno in pridno dekle. Bertova Nežka bi bila prava zate. Je godna za ženitev, ali dote ne bo imela velike, samo 4000 kron. Tako je odločil njen oče. Seve, ti bi rad na nevesto, ki bi ti prinesla 16-20 tisoč kron, kajne?"

"Seveda, tako bi moralo biti za mojo domačijo," pravi snubač Martin. "Poznam malo Nežko, ali radi majhne dote ne bo nič." Mešetar Vaščinar pa je silil vanj, češ, treba bi bilo poskusiti, morda bi oče kaj primaknil k doti.

Njima se je tedaj pridružil še mešetar Anžiček. Martin mu takoj ponudi pišajo in ga vpraša, naj prisede, zaeno pa mu pove, da se namerava oženiti. Na to Vaščinar pojasni, da ima zanj dobro dekle, samo ima pre-majhno doto. Nato pa pravi Anžiček Martinu: "Vaščinar že ve, kaj je zate. Sicer pa lahko kar z jezika snamem, katera je. Mislita Bertova Nežko, kajne? Martin, ti si vdovec in ne moreš preveč zahtevati. Mogoče bo pa več dote, kot mislimo. Njen brat je prišel iz Amerike in pravi, da je precej dobro podkovnan. Oče mu namerava čez dati. Grem še jaz z vama in bomo skupaj prišli še brata, da bo kaj priložil." Tako je govoril Anžiček.

Ljudje so šli k litanijam, snubač Martin in z njim dva meštarja pa so jomahali v vas Peice. Ljudje so še od daleč ugibali, kdo so trije moški, ki so se bližali vasi.

"Proti naši hiši so zavili," je

dejala Bertova mati. "Kaj pa če bi bili snubači?" Nežka je zardela kot makov cvet in skočila v kambrico. Kmalu nato so se odprla hišna vrata in pričelo se je pozdravljanje: "Dober dan! Srečen dan! Lep dan! ... Kupujmo krave, telice, pa tudi take, ki so na dveh nogah," sta govorila ženitvanjska posredovalca. "No, kaj pravita, mati in oče, ali bo kaj?"

Mati pa je dejala: "Prav tako imamo, ki je na dveh nogah. Torej se ženite?" "Kaj pa misliš," pristavi Vaščinar, "ta je fant za devet!" Anžiček je bil vmes brundal in hvalil Martinovo domačijo, da je hiša ob cesti, kmetija, da jo je vesleje pogledati, samo delati nima kdo na njej. Zato pa snubač potrebuje pridno in pošteno gospodinjino in prav Nežka bi bila zanj."

Oče in mati sta odgovorila, da jima je vseeno, samo če sta drug za drugega. Poklicali so Nežko, medtem pa si je Martin še malo zavil svoje črne brke. Nežka je bila vsa rdeča, kakor veličnočni pirh, predpasana z lepim predpasnikom in v laseh cvetice. Sedla je k peči, Vaščinar pa je dejal, da tako lepo in mlado dekle ne sme tam sedeti, ampak poleg Martina, njenega bodočega moža. Tedaj pa Anžiček vzkligne: "No, le pogledite, kako lep par bo to, samo potrebno je, da se dogovorimo glede dote."

Nekdo je prinesel liter žganja in vsi so pili na zdravje in dobro srečo. "No, Martin, ženin, ali ti ugaja ta cvetka?" je silil vanj Vaščinar. Martin pogleda Nežko od strani in pravi, da se mu dopade, ne ve, pa če tudi on njej.

Tedaj je vmes posegel zopet Anžiček: "No, Nežka, kaj rečeš ti? Bo zate? Veš, lep je, pa če pritrdis, pa bomo imeli svadbo." Tedaj pa je Nežka dejala sramotljivo, da ne ve. "Kaj bi tako govorila! Reci odločno, da slišimo." In Nežka se je odločila ter dejala: "Če je tako, bo že ..."

Tedaj pa se je pričelo mešetarjenje za doto. Glavno besedo sta zopet imela Vaščinar in Anžiček.

"Dobro, oče, mati, koliko bo dote?" Oče je nekaj časa premišljal, potem pa dejal, da ne več kot 4000 kron. Vaščinar je silil vanj in trdil, da je doto pre-majhna, kajti snubač ni napačen, njegova domačija lepa, hiša ob cesti. "Primaknili boste, oče, primaknili!" Oče pa je odgovoril, da ne bo prav nič primaknil.

Za očetom pa se je oglasila mati: "Nežka je lepa, poštena in pridna ... Čemu doto, bosta že kaj skupaj spravila, če bosta pridna. Če se Martin ženi za denar, pri nas ga ni. Domačija bo pa sinova, ker smo tako že odločili."

Anžiček ni bil zadovoljen in je vztrajal, da mora biti dota nič manj kot 20,000 kron, povrh pa 200 kron za posredovalca. "Primakni, kajti take prilike ne bo nikdar več."

Posredovalca sta se nato spravila še nad očeta in mater, naj tudi ona dva primakneta, a ona sta se izgovarjala, da je že sin preveč obljubil. Končno pa so se le sporazumeli za 18,000 kron dote, 200 kron pa za posredovalce.

Že se je mračilo in dogovorili so se še glede svadbe, vaški otroci so pa prisluskovali in o svadbi sporečili vsakim fantom, kateri so takoj pohiteli, zavriskali in zapeli dve pesmi na čast ženinu in nevesti. Ženin je stopil ven in jih vprašal kaj hočejo. "Stirite kron, ker nam boš odpejal našo lepo rožo." Po kratkem prerekanju je bila tudi ta zahteva rešena v zadovoljstvo vseh. Fantje so odšli v sosedovo hišo, dobili pišaje in godece in potem so rajali stari in mladi pozno v noč. Svadba pa se je vršila na Grosupljem v gostilni pri Tišlerju 1. 1921.

Anton Valentičič.

Poročilo o naprednih akcijah v Johnstownu

Johnstown, Pa. — Najprvo naznanjam tistim, ki se zanimajo za seje krožka Progresivnih Slovencev, da se vrši redna seja vsako četrto nedeljo, začetek ob šestih zvečer v domu društva Adrije. Prošene ste, da pritečete na našo prihodnjo sejo zopet kaj novih kandidatov. Vse napredne žene v našem kraju bi morale pristopiti k našemu krožku in stati trdno na strani naših zavednih moč v boju in prizadevanju za izboljšanje delavskega življenja.

Prejele smo od Josie Zakrajšek iz gl. blagajne \$25, katere smo za vsak slučaj vložile v banko.

V tem kratkem času obstoja našega krožka, smo že imele eno plesno veselico, katera bi bila lahko veliko bolj uspešna, če bi se odzvali vsi, ki se štejejo za napredne. Dejanje pokaže, kaj si, ne pa prazne besede.

Na seji dne 28. decembra smo darovale iz krožkovske blagajne \$25 za svobodni tisk in \$5 za radio-program Ameriškega slovan-

ca. V tem kratkem času obstoja našega krožka, smo že imele eno plesno veselico, katera bi bila lahko veliko bolj uspešna, če bi se odzvali vsi, ki se štejejo za napredne. Dejanje pokaže, kaj si, ne pa prazne besede.

Na seji dne 28. decembra smo darovale iz krožkovske blagajne \$25 za svobodni tisk in \$5 za radio-program Ameriškega slovan-

ca. V tem kratkem času obstoja našega krožka, smo že imele eno plesno veselico, katera bi bila lahko veliko bolj uspešna, če bi se odzvali vsi, ki se štejejo za napredne. Dejanje pokaže, kaj si, ne pa prazne besede.

skega kongresa. Vse članice se dobro zavedajo, da smo se organizirale le v svrhu podpore in sodelovanja z naprednim delavstvom. Članice krožka tudi nabirajo denar za obrambo svobodnega tiska in odposlale so že na pristojno mesto vsoto \$107. Če se bodo tudi druge naselbine odzvale v taki meri, potem je uspeh že vnaprejšnj zagotovljen. Pa še nismo vrgle puške v karuzo, ampak bomo vztrajale do zmage. Ne dajmo si vzeti iz rok v ustavi zajamčene pravice! Naj gredo vsi taki Kristusovi namestniki pravi se tja, kjer so se umazali!

Lepo, kajne, je to, da bi se mi, državljani te velike republike, dali diktirati nedržavljanom te dežele!

Čula sem, da se je iz New Yorka oglašil mr. Kerže in apeliral v Glasu Naroda za spravo med obema prizadetima strankama. Mr. Kerže pravi, da je sramota, ker se naš mali narod toži med seboj. Je res sramota, posebno za tiste, ki so učili, da se moramo ljubiti med seboj, kakor tudi, če te kdo udari po desnem licu, mu nastavi še levega. Čitala sem dotične članke, a nisem videla v njih še od daleč nič tako žaljivega kot piše naše kapitalistično časopisje o samem predsedniku Združenih držav, zlasti ob času volitev. Torej kapitalistično časopisje lahko svobodno žali in blati najvišjega funkcionarja te dežele, naše časopisje pa ne sme resnico poročati o nekemu, ki ni niti državljan te dežele. Keržetov predlog podpisam v toliko, da kdor je šel na sodišče in vložil tožbo, naj jo tudi umakne, to bi bilo za dotičnega najbolj častno.

Sila proti sili! Naše zavedno delavstvo je prestalo že dosti viharjev, pa jih bo tudi v bodoče in še vnaprejšnj stalo kot močan hrast ter izšlo tudi iz tega boja še močnejše kot je bilo kdaj prej. In ne samo to, mi se sedaj združujemo, kajti vemo, da bomo le združeni dosegli našo zmagost.

S pomočjo društva Adrije je krožek 59 SNPJ pridobil nekoliko zabave dne 21. decembra ob štirih popoldne v Društvenem domu. Ker pa so bile seje krožka v novembru in decembru bolj slabo obiskane, je bilo težko lepo izpeljati program. Za leto 1948 je bila izvoljena Milica Bubalo za direktorico, Margaret Samec pa za pomočnico. Obe sta tu rojeni mladenki in bosta gotovo imele dober uspeh pri mladini. Starše prosim, da koperirajo z njima.

Na starega leta večer pa se je vršila zabava za ostale člane s prostim prigrizkom. Udeležba bi lahko bila večja, a zavedamo se, da so ta večer ljudje čakali prihoda novega leta vse povsod. Tako smo veselo razpoloženi vzeli slovo od starega leta in nastopili novo leto 1948, ki naj bi nam prineslo več veseljih dni. Prineslo nam bo tudi predsedniške volitve in upam, da bo dalo zavedno delavstvo občutno broo obema nazadnjaškima strankama. Me, žene in matere, ki smo proti vsaki vojni, organizirajmo se in branimo to deželo pred vsemi agresorji. Grki, Turki in Italijani pa se naj borijo sami zase.

Zaključujem in pozdravljam vse članstvo SNPJ, zaeno pa kličem na delo za svobodni tisk, pa tudi Progresivnih Slovencev ne pozabite, ampak organizirajte nove krožke, kjer koli je kaj prilike!

Mary Vidmar.

S pota

To zimo sem kar naprej hvail lepe dneve, ki smo jih imeli v Duluthu, Minn., ali 14. januarja, prav za moj 80. rojstni dan, pa je bilo zjutraj že 20 stopinj nad ničlo.

Danes, 16. jan. je še vedno mrzlo, dočim poročajo iz Arkansasa, Californije in drugih južnih krajev, da jih tako sonce greje, da se kar topijo od vročine. No, tukaj pa se tolažimo, da bodo za mrzlimi dnevi prišli zopet gorki, za zimo pa spomlad.

Matija Pogorelec.

Pogled s Čelovške ceste na IV. sektor gradilišče velike stanovanjske kolonije v Šiški, ki jo gradi M.L.O. Ljubljana.

M.L.O. Ljubljana.

Na pragu nove stranke—II

Ko je vaš urednik zadnjo nedeljo obiskal konvencijo Progresivnih ameriških državljanov, je v hotelski lobiji vprašal nekega delegata srednjih let, kako kaj izgleda konvencija. "This is the biggest thing in history!" je bil njegov odgovor. V mislih seveda ni imel samo te konvencije, marveč novo politično gibanje, novo progresivno stranko, kateri ustanovitvi je bila posvečena ta konvencija.

Slični politični misijonarski duh je prevladoval tudi med drugimi delegati in opazovalci, ki so bili večinoma mladi ljudje z višješolsko izobrazbo. V resnici je bila to ena največjih značilnosti tega zborovanja, ki je opazovalca udarila v obraz. Povprečna starost udeležencev te konvencije je bila okrog 30, 32 let. Po zunanji obliki, obnašanju in jeziku je človek tudi sodil, da so večinoma vsi pohajali kolegije in vseučilišča. O cinizmu ali taki "utrujenosti", ki izvira iz političnega razočaranja, ni bilo sluha ne duha. Niti med visokimi starci, katerih je bilo tudi nekaj, kot nepopolniji "tretjestrankariji". Sploh je neki čikaški novinar zapisal, da je imelo to zborovanje značaj "revivalističnih" shodov ali knvencij iz časov populističnega gibanja pred pol stoletjem.

V resnici morejo novo politično gibanje zgraditi le novi ljudje, polni idealizma in energije in predanosti, ki ne poznajo razočaranja niti dogmatičnosti, marveč so nasičeni mladostnih nad in velikih sanj o boljši človeški družbi. In novo politično gibanje bo pritegnilo k sebi, v sprednje vrste le take ljudi, kakor tudi izvečane politične oportuniste. Nevarnost je, da se bodo slednji pririli na odgovorna mesta in skušali izrabljati novo gibanje za svoje sebične politične ambicije. Toda s to riziko mora računati vsako masno politično gibanje, pa naj bo socialistično ali kapitalistično, buržoazno ali progresivno. Pri tem je glavno to, da je politično gibanje toliko demokratično in razumno, da take elemente potisne na stran predno morejo napraviti škodo.

Glavna atrakcija na tej konvenciji je bil Henry Wallace, v katerem je delegacija videla drugega Roosevelta in mu oduševljeno aklamirala. Značilnost njegovega govora je bila v tem, da je bil stoprocentno unijski. V njem je naglašal slične ekonomske zahteve kakor jih naglašajo unijski voditelji in tako zvali "delavski" ekonom. Naglašal je potrebo znižanja cen in zvišanja plač, oboje na račun profitov, kar edino more deželi zagotoviti stalno prosperiteto in uposlenost. Profiti so tako visoki, je naglašal Wallace in tudi navajal številke, da wallstreetski delodajalci lahko zvišajo plače in obenem tudi znižajo cene. Lani so znašali korporacijski profiti gigantno vsoto 28 milijard dolarjev pred odbikom davkov, po odbitku davkov pa \$17 milijard. V zadnjih sedmih letih so profitarji pospravili v svoje žepce nič manj kakor \$105 milijard dobička.

Nobenega dvoma ni, da bi ameriški kapitalisti res lahko zvišali plače in obenem znižali cene na račun profitov, to je, ako bi se hoteli zadovoljiti z "zmernimi" profiti. Toda kdor to pričakuje, je največji naivnež. Faktično jih na to ne more prisiliti nobena vlada, kajti bi šli prej na — sedečo stavko: enako kakor so storili leta 1940, ko niso hoteli prijeti z vojno produkcijo dotle, dokler ni kongres preklisal v "naglici" sprejetega zakona za omejitve profita v nekaterih industrijah. Se več: Za povečanje produkcije — novih tovarn, novih strojev, etc. etc. — niso hoteli investirati niti dolarja iz svojih žepov, pa naj bo dežela še v večji nevarnosti! Enostavno so prisilili vlado, da je sama investirala težke milijarde za zgradnjo in opremo novih tovarn, njim pa je kongres garantiral vsak cent, ki so ga vložili za povečanje obratov ali za nove stroje. Po vojni pa so pokupili pretežno večino teh vladnih tovarn in strojev — "for a song!"

Značilnost tega Wallacevega govora, v katerem je tudi naglašal potrebo upostavitve racionaliranja ali odmerkov in kontrole cen, je faktično v tem, ker je z njim spravi unijske voditelje v zelo neprijeten položaj. V njem je povedal isto, kar naglašajo Murray in Green in drugi unijski mogili. Razlika je morda le v tem, da je bil Wallace bolj efektiven, ker je prednesel več argumentov. Zahteval je tudi preklie Taft-Hartleyevega zakona. V zagato jih je spravi s tem, ker je s tem govorom dal orožje onim unionistom, bodisi vladnim ali "rank and filerjem", ki so se ali se še bodo izrekli za Wallacea in novo stranko. Greenom in Murrayjem bodo lahko vrgli v obraz, da sami sebe tolejšo po zobeh, ker so proti Wallaceu in stranki, ki naglašala aspiracije organiziranega delavstva.

Kakšna bo nova stranka po vsebini, je razvidno iz obširnega programa, ki ga je sprejela ta konvencija PAD. Sicer bo ustanovna konvencija, ki se bo vršila sredi aprila v Chicagu, seveda sestavila svoj program, ki pa bo najbrže sličen temu programu. (Priobčili ga bomo v Prosveti v angleški sekciji.)

Kar je "socialističnega" v tem programu, je zahteva za poddržavljenje tako zvanih javnonapravnih industrij, kakor tudi jeklarske, železniške in premogovne industrije. Potrebno bi bilo, da bi se ta zahteva raztegnila na vse monopolistične industrije, kajti vse so zrele za poddržavljenje. Tudi v ostalem je program dokaj "socialističen", odnosno progresiven. V nekaterih točkah pa je potreben revizije, kajti jabolka ne morete imeti, ako ga sneste.

V mislih imam nekatere točke, v katerih se zahteva skoro popolna davčna razbremenitev delavstva, odprava tudi vseh indirektnih davkov, na drugi strani pa veliko raztegnitev in liberaliziranje socialne zaščite za vse, vključivši tudi socializiranje medicine, obširno javno gradnjo stanovanj (pol milijona stanovanj na leto), sto dolarjev mesečne penzije stariim ljudem — vse to in še marsikaj drugega na račun zvezne blagajne, v katero naj bi plačevali le premožni sloji. Toda dvomimo, da bi kakšna vlada mogla financirati tak program, pa čeprav bi bogatine iz kože slekla. Z drugo besedo: za svoje doboje in blagostanje bo moralo

Primorske vesti

6. jan. 1948.

Nepoboljšljivi

Ljubljana. — Zgodilo se je, da so pričeli uradniki goriške kvesture obiskovati razne slovenske družine v Gorici. Ti uradniki poizvedujejo po prejšnjem in sedanjem položaju teh družin. Zanimajo se za občevalni jezik doma, če so vložili prošnjo za italijansko državljanstvo itd. Pri tem si mežikajo in izražajo celo groznje. Ob obisku pri nekem slovenskem zdravniku, ki stane v Gorici neprekinjeno od l. 1936, je eden izmed "obiskovalcev" izrekel pripombo zdravnikovi ženi: "Ne bojte se, gospa, jaz vam bom pomagal tri dni pred volitvami zbežati čez mejo." Ko je slovenski zdravnik šel poizvedovat na kvesturo glede tega "obiska", mu je nadrejeni uradnik dejal, da so imeli do tisti uradniki pooblastilo za poizvedbe, dočim je policijski komisar dejal, da takšnega pooblastila niso imeli. Na vsak način pa vzbujajo te metode zaupanja pri goriških Slovencih. Nazadnje se je namreč izkazalo, da je šlo prav za prav za poizvedovanje zaradi prošnje slovenskega zdravnika za avtomobilsko vozno dovoljenje. Čemu je treba pri tej stvari izražati očitke "slavofilstva", zanimati se za občevalni jezik doma, sestavljati razne zapiske itd. Vse kaže, da izrabljajo policijski organi takšne in podobne stvari za groznje in čudna namigovanja. Ob svojem drugem obisku je pripomnil policijski organ zdravnikovi ženi: "Avtomobilsko vozno dovoljenje boste težko dobili, ker ste "filosof". Očitno je torej, da se niso nekateri Italijani prav nič poboljšali ter da jih ni še prav nič izpametovala usoda druge svetovne vojne.

Silvestrski dogodek v Rupi

Na Goriškem je bilo za Silvestrovo mnogo družabnih prireditev, na katerih so si goriški Slovenci želeli srečno in uspešno polno leto. Tudi v Rupi pri Gorici so silvestrovali. V dvorani so se zbrali polnoštevilno vsi domačini, pa tudi iz Gorice in so sešne so prišli zavedni slovenski delovni ljudje. O polnoči so zbrani zapeli slovensko narodno pesem. Niso dobro odpeli, če se je pojavil neki finančni brigadir, doma nekje iz Genove, in zakričal v hrvaščini, naj prenehajo s slovenskim petjem, češ da je "tukaj Italija". Ni treba naglašati, kako neprijeten vtis je napravilo na vse navzočene ravnanje šovinistično nastrojenega brigadirja. Ljudje so izražali svoj protest, eden navzočih je spregovoril in opozoril na pravice, ki jih uživajo Slovenci na podlagi nove italijanske ustave, po kateri je zagotovljeno svobodno izražanje v materinščini. Izjavljajočemu brigadirju ni preostalo nič drugega nego da je popihal osramočen iz dvorane, kjer so ljudje nadaljevali svoje novoletno veselje in vedro razpoloženje. Javno je, da se goriški Slovenci ne bodo nikdar odpovedali svojemu narodni pesmi. Stvar odločilnih činiteljev pa je, da z navodili preprečujejo takšne in podobne incidente ter žalitve slovenskega goriškega delovnega ljudstva.

Kako je sedaj v Gorici

Znano je, da je Gorica, kar obstoja, živel od svojega slovenskega zaledja. Ko je bila sprejeta krivična in nemogoča "francoska" razmejitvena črta, so se poznavalci goriških razmer začeli spraševati: "Kako bo neki sedaj živel naša Gorica, ko je odrezana od tiste svoje, najbližje okolice, od katere je prav za prav živel ter se ob njej razvijala?" Tisti, ki so opozarjali na krivičnost, nesmiselnost te razmejitvene črte, so imeli prav. Trimesečni obračun o novih razmerah v Gorici, ki je ostala brez zaledja, to v polni meri dokazuje. Kaj vidimo danes v Gorici? Gorica umira. Trgovci propadajo, njihovi dohodki se obupno krčijo. Danes je položaj takšen, da je večji del trgovskih podjetnikov pripravljeno prodati trgovino s koncesijo vred, če bi na-

šli ljudi, ki bi imeli toliko poguma, da bi na novo tvegali svojo trgovsko srečo in svoj kapital, kolikor s njim razpolagajo.

V Gorici je nadalje na prodaj že okoli 500 hiš. Ljudje uvidevajo, da je postalo življenje v Gorici težko, v nekaterih primerih celo že nezno. Kritično stanje se kaže tudi na delovnem trgu. Zaposlitve ni mogoče dobiti. Okoli 15.000 brezposelnih zre za obupom v bodočnost. To število predstavlja za mesto, kakršno je Gorica, izredno visok odstotek. Goričani uvidevajo, kako jih duši nova, nenaravna meja. Spoznavajo pa tudi, da ni nobenega upanja za boljše življenje, da je treba v bodočnosti računati s poslabšanjem gospodarskih prilik. Davki, najemnine, razne druge dajatve naraščajo. Cene se dvigajo. Dogaaja se, da morajo trgovci odpustiti svoje nameščence, ki so služili pri njih 20 do 30 let. V smislu zakona jim morajo izplačati visoke odpravnine.

V Gorici je znan primer trgovca, ki ima štiri trgovske sotrdujke, dočim je dela komaj za enega. Trgovci pa jih ne more odpustiti, ker bi moral odpuščenim izplačati odpravnino v skupnem znesku nad dva milijona din. Dočim je vse trgovsko podjetje s hišo vred vredno okoli štiri milijone din. Trgovci imajo po svojih trgovskih blago, ki ga še niso plačali in ki ga ne morejo vnovčiti, ker ni okoliških Slovencev, ki bi ga prišli kupovat, kakor je bilo to običajno na Goriškem. To obupno stanje daje obilo netivna raznim teorijam in fantazijam ter govoricam, ki so kljub dobrim namenom neuresničljive, saj je zapadni imperializem ustvaril tukaj namenoma nemogočo, nenehno mejo za koristi svojih daljnih ciljev, četudi na škodo goriškemu prebivalstvu, ki mora zaradi tega propadati in hirati, dokler ne bo v teži položaja popolnoma shiralo.

Hitra obnova na Tolminskem

Volče na Tolminskem so doživeli med vojno kruto usodo. 12 stanovanjkih hiš je bilo popolnoma razdejanih, 16 pa težko poškodovanih. Kakor znano so prišle Volče po zlomu fašizma na področje anglo-ameriške zasedbe. Anglo-ameriška uprava je obnovila samo šolo, vse ostale prošnje oškodovancev so bile zavrnjene. Po priključitvi k novi Jugoslaviji pa se je pričelo tudi na Tolminskem novo življenje. Ljudska oblast je nakazala za obnovo razdejanih domačij in gospodarskih poslopj 4.5 milijone din. Prebivalci izražajo pričanje, da bo v letu 1948 vsa popolnoma obnovljena. Delavci in rokodelci zelo marljivo sodelujejo s svojo prostovoljno delovno pomočjo pri obnovi. Tudi iz Volč so nekateri naselili propagandi zasledbenih ekspanzontov in so se ob priključitvi umaknili na drugo stran. Toda medtem so doživeli mnogo bridkega in se sedaj skesani vračajo nazaj na svoj dom. Pomanjkanje v tujini jih je kruto spametovalo. Povratniki izražajo svoje zadovoljstvo sprčo prilik, v katerih živi delovno ljudstvo nove Jugoslavije.

Krivične premestitve slovenskih drž. uslužbencev

Dogaaja se stara praksa fašistične Italije, ki je slovenske državne uslužbenke premeščala v notranjost Italije in jim s tem preprečila stik s svojci in znanjci. Te metode se sedaj obnavljajo. Zaradi tega se je zglašila pri goriškem prefektu delegacija Demokratične fronte Slovencev in protestirala zaradi tega krivičnega, neumestnega postopka. Tudi je zastopstvo protestiralo zaradi nepravilnosti, ki se dogaja v zvezi s sestavo volivnih imenikov v goriški pokrajini. Gre za okoli 2500 primerov, ki jih bo treba razčistiti. Glede premeščanja slovenskih državnih uslužbencev v notranjost Italije je goriški prefekt obljubil, da se podobni primeri ne bodo več ponavljali.

DELOVANJE KNJIŽNEGA PODJETJA "DRŽAVNA ZALOŽBA"

Ljubljana. — Državni založbi Slovenije (DZS) je bila ob ustanovitvi določena velika, težavna naloga. V prihodnjih desetletjih naj bi dala Slovincem predvsem tisti slovstveni zaklad, ki ga mora imeti vsak kulturni narod: izjor najboljšega iz svetovnega slovstva in zbrana dela najboljših domačih pisateljev. Razen tega je njega naloga, izdajati izvirna in prevodna dela, in oskrbeti s šolskimi knjigami vse šole od osnovne do vseučilišča.

Dva meseca po osvoboditvi je bila DZS ustanovljena z razmeroma majhno osnovno glavnico — en milijon dinarjev. Prevzela je bivšo Pokrajinsko založbo šolskih knjig, ki jo je okupator zapustil v obupnem stanju. Založba je začela svoje delo v preamajnih prostorih, brez mnogih potrebnih sredstev in s preamajnim osebjem, pa vendar je že po treh mesecih obstoja izdala prve knjige. Od oktobra do konca leta 1945 je izdala knjig v 140.000 izvodih. Med slovstvenimi deli sta bili najpomembnejši dve pesniški zbirki. "Zimzelen pod snežom", zbirka novjših pesmi največjega živečega slovenskega pesnika Otona Župančiča, je izšla v nakladi 10.000 izvodov, česar ni pred njo doživela nobena pesniška zbirka pri poldrugimilijonskem slovenskem narodu. Velik uspeh so doživele tudi pesniška Iga Grudna v zbirki "V preganstvo". Pesnik riše v njej svojo bridko pot skozi taborišča in je spregovoril ljudem tako iz srca, da je zbirka že čez pol leta doživela drugo izdajo.

V prvi polovici leta 1946 je bilo težišče založniškega dela DZS na šolskih knjigah, ker je bilo najnujnejše, dati šolski mladini učne knjige za predmet, kjer je starih knjig zmanjkalo ali so bile nerabne, ali pa so bili predmeti sploh novi, kakor n. pr. ruščina in angleščina. Skupna naklada v tem polletju izdanih knjig je znašala okoli 207.000 izvodov, tako da je založba 31. julija 1946, ko je slavila obletnico svojega obstoja, mogla skupno naklado v prvem letu izdanih knjig navesti številko 350.000 izvodov. Kako potrebna in težko pričakovane so bile te knjige, dokazuje dejstvo, da so bile vse šolske knjige razprodane v nekaj tednih po izidu, in da je tudi slovstvenih izdaj navadno hitro zmanjkalo.

Ob prvi obletnici DZS je bilo pripravljeno delo za izdajo domačih in tujih klasikov že tako daleč, da je založba mogla začeti izdajati prvo serijo zbirke "Svetovnih klasikov" in "Slovenskih pesnikov in pisateljev". V poslovnem letu 1946-47 je založba napovedala 6 knjig domačih in 8 knjig tujih klasikov. Za leto 1947-48 ima založba v načrtu 8 knjig slovenskih in 6 knjig svetovnih klasikov, vendar se bo pri domačih klasikih verjetno zadovoljila s 6 knjigami, medtem ko bodo vse knjige svetovnih klasikov lahko izšle pravčasno.

Pri delih slovenskih pisateljev in pesnikov so izšle prve knjige Kosovelovih, Akerčevih, Gregoričevih, Trdinovih in Jurčičevih del, sledili pa bodo še prvi zvezki Keranikovih, Cankarjevih in Levstikovih del. V

prevodu so izšle med drugimi te knjige: Thackerayeva "Semenj ničevosti", L. N. Tolstoj "Ana Karenina", I. knjiga izbrane Mollerovega dela, Alekseja Tolstoj "Trnova pos" v treh knjigah, Lukianove satire, I. knjiga izbranega Shakespearovga dela, dramsko delo Antona Čehova, Kavkaske novele L. N. Tolstoj. Naklada teh knjig se giblje med 4000 in 5000 izvodov, česar pred vojno slovenska knjiga ni mogla niti zdaleč doseči.

Razen teh dveh zbirk je založba letos začela izdajati še več drugih. V "Naravoznanstveni knjižnici" bodo izhajale poljudno pisane knjige z vseh znanstvenih področij, bodisi izvirna dela, bodisi prevodi. Prva knjiga zbirke je že izšla, namreč delo dr. Zecija in dr. Zhanela, "Življenje našega Jadrana". V kratkem bodo sledile druga dela, ki so že v tisku, med njimi knjiga o letalstvu, o atomski energiji, o penicilinu in druge. Med deli sodobnih slovenskih pisateljev sta že izšli dve knjigi izbranih novel našega odličnega prozaika Miška Kranjca, v tisku pa je prvi del medvojnih spominov Juša Kozaka, z značilnim naslovom "Lesena žilica", ki spominja na zapore in taborišča. Za najširše kroge, posebno pa za šolsko mladino, bodo založba v zbirki "Klasike" izdali vsa važnejša krajša dela starejšega slovenskega slovstva, izborne pesmi in pregledne študije o dobah slovenske slovstvene zgodovine. Dosedaj je izšlo sedem zvezkov, v načrtu pa je že okoli sto del. Naklada vsakega zvezka je 10.000 izvodov, zato je cena izredno nizka, 10 dinarjev za zvezek. Vsak zvezek je opremljen z uvodom in opombami.

Izven zbirk je založba izdala več pomembnih del, med katerimi moramo omeniti vsaj nekatera. "Zgodovino diplomacije", ki so jo napisali sovjetski znanstveniki pod uredništvom Petemkina, bo izdala DZS v slovenskem prevodu. Prvi dve knjigi sta izšli, tretja bo izšla v začetku leta 1948. Za trideseto obletnico velike Oktoberske revolucije je založba izdala prevod knjige "Velika proletarska revolucija", ki je drugi del sovjetskega dela o državljanski vojni v ZSSR. Ob obletnici izida Njegoševе pesnitve "Gorski venec". Založba izdala slovenski prevod, ki ga je oskrbel pesnik Alojz Gradnik, v izredno lepi izdaji z izvirnimi ilustracijami slikarja Rika Debenjaka. V času, ko so mirovne konference odločale o usodi Slovencev Koroške, je DZS izdala monumentalno delo "Koroški zbornik", v katerem je zbrano vse znanstveno in dokumentarno gradivo o tem delu slovenske zemlje. Knjiga ima 650 strani velikega formata in je bila takoj po izidu

razprodana. Omenimo še nekaj znanstvenih del: Dr. Ješetova knjiga o očesnih boleznih, bogato ilustrirana, dr. Nachtigalova "Ruski jezik v poljudno-znanstveni luči". V. Švajgarjeva knjiga o železniških vozilih, ki je izšla na 700 straneh z mnogimi skicami in ilustracijami. Naklada takih strokovnih knjig je seveda sorazmerno manjša, od 1000 do 3000 izvodov, čisto gotovo pa v nekdanji Jugoslaviji taka dela sploh ne bi bila našla založnika.

Pri šolskih delih se ne moremo dolgo muditi. Povejmo le, da je založba izdala v letu 1946 30 šolskih knjig, v letu 1947 (do decembra) pa 36 knjig, večidel izvirna, na novo napisana dela. Posebno je treba omeniti novo slovensko slovnico, ki je bila silno potrebna, ker ni bilo na trgu nobene starejše. Po knjigi je razen šolske mladine seglo tudi drugo občinstvo, tako da bo naklada 25.000 izvodov verjetno v najkrajšem času pošla. Naslednje leto bo založba izdala še pravopis slovenskega jezika.

Med izdajami, ki jih je založba pripravila izven zbirk, je treba omeniti zgodovino glasbe, obširno, bogato ilustrirano knjigo, ki bo prvo delo te vrste pri Slovincih, in več albumov (Slovenija, Ljubljana) o naši domovini. Poseben oddelek ima Državna založba Slovenije za glasbene izdaje. Razen periodične zborovske publikacije "Naši zbori", ki izhaja vsaka dva meseca in prinaša novejša zborovska skladbe, je izšlo več samostojnih zvezov z deli sodobnih slovenskih glasbenikov. Najpomembnejša med njimi je nedvomno partitura opere "Ekvinokij", ki jo je uglasbil Marjan Kozina. Do druge svetovne vojne je izšla samo ena slovenska operna partitura, namreč partitura Foersterjeve opere "Gorenjski slavček". Tudi sedaj je tiskanje opere trajalo veliko odnošno terjalo veliko stroškov in založba je računala, da bo morala precej časa čakati, da se ji stroški povrnejo. Toda partitura je bila kljub visoki ceni hitro razprodana (200 izvodov) in založba pripravlja še drugo izdajo. Izdala bo tudi partituro Kozinove simfonične pesnitve "Ilova gora", Pahorjeve skladbe "Očenaš hlapca Jerneja" po tekstu Ivana Cankarja in več manjših del.

Po dveh in pol letih delovanja lahko Državna založba Slovenije pokaže dovolj uspehov, tako da smemo pričakovati, da se bo kvaliteta njenih izdaj v prihodnosti še dvignila in da bo zajela še širši krog kot dosedaj. Založba izdaja tudi osrednjo slovensko literarno revijo "Novi svet". V letu 1945, ko je bilo samo nekaj mesecev časa, je namesto mesečnih števil izšel enoten "Zbornik 1945" na 770 straneh s prispevki vseh vidnejših slovenskih pisateljev, pesnikov in javnih delavcev. Naslednji dve leti je revija izhajala mesečno ali dvomesečno z dvojnimi številkami in prav tako med sotrdujke štela najboljše slovenske književnike in publiciste. V letu 1948 bo založba začela izdajati še "Časopis za slovenski jezik in literarno zgodovino".

Pri našim impozantne uspehe delovanja Državne založbe, samo enega izmed petih glavnih knjižnih podjetij Ljudske republike Slovenije ("Slovenski knjižni zavod, Državna založba, Cankarjeva založba, Mladinska knjiga, Družba sv. Mohorja). V novi ljudski državi prodira slovenska knjiga v stotine tisoč izvodov in najširše ljudske plasti, zajema tovarne, rudnike in najmanjša in najbolj oddaljena kmečka naselja. Nadaljevali bomo s poročili o obsebnem delovanju ostalih slovenskih založb.

Listnica uredništva

Ker poštni zakon prepoveduje vsako oglašanje kakršnega koli srečanja v listih, prosimo vse dopisnike, ki oglašajo priredbe svojih društev ali drugih organizacij, ali pa kako drugo akcijo za zbiranje denarja, naj v svojih poročilih ne omenjajo sreč ali srečanja, kakor tudi ne karntni ali tumbulskih zabav, ako je naše določena vstopnina. Poštna uprava zahteva od nas, da moramo tako oglašanje iz lista. Prosim, držite se tega.

Pesnik Oton Župančič praznuje svoj rojstni dan

Ljubljana. — Te dni — 23. januarja — praznuje pesnik Oton Župančič svoj sedemdeseti rojstni dan. Slovensko delovno ljudstvo ga že dolga leta spoštuje kot svojega največjega živečega pesnika, ki je v najčistejši obliki umetne pesmi zajel vso veliko vsebino svojega naroda: njega vezelje in žalost, ljubezen in predanost domovini, njegova polja in hote, vrisk in nedolžno veselje mladine, tudarje in žebjarje ter kovače in mornarje, njegovo nevoljo in srd — in njegovo nadčloveško borbo za svobodo, za lepše in srečnejše življenje.

Ko je za časa italijanske okupacije težko bolan ležal v kliniki in ko je takrat divjala čez naše hribe strašna ofenziva fašistov, se je slisalo v bolniške sobe bobnenje topov. Vsak dan so letela čez bolniško posteljo letala italijanskih fašistov proti Krimu in še dalje nad Travno goro in tesno, tesno nam je bilo, ko smo kmalu po odletu letal čutili zamolke eksplozije bomb, ki so padale v naše vasi in na položaje naših partizanov. Ob takih prilikah je hodil Oton Župančič v svoji sobici iz kota v kot, stiskal svoje dolge, prosojne prste v pest od bolečine in žalosti v odraz, pa mu je tedaj vsakokrat šnil odraz upornika, slepo se je zagledal skozi okno v sinje nebo, dvignil pest proti jeklenim pticam. Obrnil se je spet

Oton Župančič

nazaj v sobo, se pogreznil vase pa je čez čas uprl svoje oči vame premišljeno in je dejal odločno, mirno, kakor da bo vse, kar mi hoče povedati, povsem razumljivo, nekaj pač, o čemer pač ne smem in ne morem dvomiti: "In kljub temu bodo naši fantje zmagali!"

Ob neki takšni priliki mi je izročil rokopis svoje pesmi "Tja bomo našli pot! ...", za revijo kulturnega plenuma OF "Nova svet", ki smo jo tedaj pripravljali. Ko sva govorila o naši borbi, me je svetlo pogledal in dejal: "Zmagali bomo, kajti naše ljudstvo ve."

da so saman sprevidi in parade, strojnice, tanki, puške, bajoneti, da ljudstvo hladno gleda te navade in da se ne da na pulha geala vjeti.

Ker ve, Moskva sred kopnega prostranstva široko razprostira čvrste roke, zavedna sebe in svojega poslanstva, na krilu zbira vseh plemen otroke.

Ko sem mu pozneje prinesel nekaj Kajuhovih pesmi na upogled, je bil v postelji. Bolezen ga je hudo izmučila. Prišel sem se tudi posloviti preden sem odšel v hribe. Tedaj mi je dejal šepetaje: "Pozdravite mi jih vseh po vrsti! In zgrabite jo, prinesite jo — svobodo! Dočakal bi to rad, da bi jo vsaj majcenjo pobojali!"

Zdaj pa jo ima prav vsi! Pesnik Oton Župančič in ljudski poslanec slovenskega naroda, ljudski poslanec prvega slovenskega parlamenta. Zdaj se mu je izpolnila največja želja velikega pesniškega srca. — Pesnik Oton Župančič je kot ljudski poslanec svojega naroda glasoval za prvo njegovo ustavo, za tisto veliko stvar, o kateri je v svoji pesniški skromnosti komaj le upal slutiti, za vse tiste velike stvari, brez katerih noben narod ne more živeti v areci in zadovoljstvu.

Pesnik Oton Župančič se je rodil v Beli krajini, v Vinici, 23. januarja 1878. Tam raste vinska trta, tam prebiva veselo, prisrčno, dobrohotno belokranjsko ljudstvo. Tamkaj so se počutili partizani kakor doma, tamkaj so se snovale v naši veliki borbi drzne misli naših najboljših.

Leta 1899 je izšla njegova pesniška zbirka "Časa opojnosti". S te prve pesniške zbirke, iz katere je zazvenel nov prečuda lep zvok slovenske besede kakor še nikoli po Prešernovi pesmi, se je dvigal više in više, dokler ni prigljal zvočnost slovenske besede v tako lepoto, da je pred njo ostrem sleheren naš človek in se začuden vprašal: Tako, da smo mi bogati?

Mladini je dal Oton Župančič "Cicibana" in "Pisanice" ter "Lahkih nog naokrog", zrelemu človeku je napisal zbirke "Čez plan", "Samogovore", "Mlada pota", "V zarje Vidove". Mojsrsko je prevajal drame slovitega angleškega pisatelja Shakespearea, v verzih je napisal dramo "Veronika Deseniška" — v dneh naše nadčloveške borbe pa je napisal pesmi, v katerih je dojel z dosega še nedosegljivo umetniško prepričevalnostjo vse, kar je naš narod v letih okupacije strašnega in velikega preživljal. S svojo pesmijo "Veš poet svoj dolg?" objavljeno v ilegalnem "Slovenskem zborniku 1942", se je postavil pred vse živeče slovenske pesnike in jih pozval, da spregovore, da napišejo pesem, ki bo zajela v upor in borbo ves slovenski narod, delavce in kmete, hlapce in dekle, vas in meato, tako, da,

Vrh Mošaklje bom stal, pesem svojo rjul, Blegaj bo bo čul, Krim odmev bo dal, v vse vetrove jo bom tresel, eden jo bo na Pohorje nesel.

Pesnik, umetnik in človek se je spojil s svojim ljudstvom. Iz njega se je rodil, iz njega je rasel, njemu je dal in mu še daje svoje najdražje, svoje veliko pesniško srce. Mi pa se bomo najlepše oddolžili njegovi viški pesmi, če se bomo ravnali po njegovih besedah, ki jih je pesnik sam govoril leta 1926 mariborski mladini:

"Umetnik ne more biti vsak, človek pa, ki po svoje verno in vdano služi narodu in človeštvu, je lahko vsak najmanjši izmed nas."

(Poslano SANŠu)

NOVELE
ANTON INGOLIČ

2